

Inleiding

Voor u ligt de rapportage die geschreven is naar aanleiding van de vragenlijst die uitgezet is onder alle medewerkers van het college voor Commercie en Ondernemen. De vragenlijst was bedoeld om inzicht te krijgen in de beelden die er leven met betrekking tot internationalisering, de relevantie van het thema en welke activiteiten met betrekking tot internationalisering er al plaatsvinden binnen het college voor Commercie en Ondernemen. In het rapport zijn jullie antwoorden op de vragenlijst uitgewerkt om tot een algeheel beeld van internationalisering te komen voor het college voor Commercie en Ondernemen.

Bedankt voor jullie medewerking!

Bart-Jan Staman
Practoraat Internationalisering

Beeld internationalisering binnen het college voor Commercie en Ondernemen

Binnen het college voor Commercie en Ondernemen wordt veelal gesproken over stage in het buitenland of excursies als het gaat om internationalisering. Zowel de stages in het buitenland en de excursies vallen onder mobiliteit. Activiteiten die onder de noemer internationalisering@home vallen worden als beeld bij internationalisering in eerste instantie weinig genoemd.

Het wordt door de docenten als belangrijk omschreven dat studenten kennis hebben van internationale betrekking en van de handel en het werken in het buitenland. Naast de kenniscomponent wordt genoemd dat studenten voor de eigen ontwikkeling het best internationale ervaring op kunnen doen door dit in de praktijk ervaren.

Door veel medewerkers wordt internationalisering ook omschreven als het openstaan voor andere culturen en het kennismaken met het werken in een internationale omgeving. Het is belangrijk om verschillen en overeenkomsten tussen verschillende culturen te herkennen. Hierbij wordt ook genoemd dat het ook belangrijk is om binnen de eigen opleidingen al naar de verschillende culturen te kijken en hier gebruik van te maken. Binnen de opleidingen van Commercie en Ondernemen zijn al veel verschillende culturen aanwezig. Hierdoor zouden studenten namelijk ook van en met elkaar kunnen leren.

De vaardigheden die studenten zouden moeten leren met betrekking tot de internationale arbeidsmarkt, samenleving en de doorstroom worden door de medewerkers veel genoemd. Het valt op dat de interculturele vaardigheden veel genoemd worden. Bij het ontwikkelen van deze vaardigheden zou internationalisering @ home ook een bijdrage kunnen leveren.

Ondanks dat meerdere medewerkers aangeven niet bekend te zijn met het begrip internationalisering @ home, zijn er veel antwoorden waarbij er onderdelen van internationalisering @ home genoemd worden of waar getracht wordt een omschrijving van het begrip te geven.

Door het Nuffic wordt internationalisering @ home als volgt omschreven: *“Met Internationalisation at Home doe je internationale en interculturele vaardigheden op zonder dat je naar het buitenland gaat”*.

Internationalisering @ home wordt door meerdere medewerkers omschreven als doen aan internationalisering, maar hiervoor niet de landsgrens over hoeven te gaan. Dit wordt door een enkel persoon kort omschreven als thuis een internationale ervaring opdoen. Buiten de medewerkers die aan hebben gegeven niet bekend te zijn met deze term, blijkt dat de meeste andere medewerkers al een heel goed beeld hebben van internationalisering en internationalisering @ home. Ze geven onder andere de volgende voorbeelden: lesgeven over internationale samenwerkingen, online contact met het buitenland, online zomerschool, e-twinning en het vak internationale handel. Deze activiteiten komen ook terug in de activiteitenwaaier van internationaliseringsactiviteiten van het Nuffic (zie Bijlage 1). Zonder dat het wellicht bewust is, wordt er binnen het college voor Commercie en Ondernemen al heel veel gedaan aan internationalisering @home.

Internationaliseringsactiviteiten binnen het college Commercie en Ondernemen

Binnen de teams van Commercie en Ondernemen zijn er al veel activiteiten die gerelateerd zijn aan internationalisering (zie Tabel 1). Interessant aan het overzicht van de activiteiten is dat heel veel activiteiten onder de noemer “internationalisering @ home” vallen. Gezien de hoeveelheid activiteiten die er al plaatsvinden binnen het college zou het voor de ontwikkeling van internationalisering binnen het college goed zijn om activiteiten met elkaar te delen en toegankelijk te maken voor elkaar. Met de werkgroep internationalisering en het International Office zijn hiervoor binnen het college al uitstekende mogelijkheden.

Tabel 1

Overzicht internationaliseringsactiviteiten binnen de teams van Commercie en Ondernemen

Buitenlandse stages
Buitenlandse projecten
Leren van vreemde talen
Het organiseren van een culturele markt
Het geven van het vak internationale handel
Uitwisselingsprojecten
Verkoopwedstrijden
Excursies naar het buitenland
Keuzedeel internationaal
Goethe Certificaat
ITO
Pilot TTO
Les over andere culturen
E-Twinning

In Tabel 2 is het overzicht te vinden wat medewerkers van het college voor Commercie en Ondernemen als docent aan internationalisering doen. Enkele medewerkers geven aan dat ze het niet fijn vinden om het onderwerp internationalisering aan bod te laten komen tijdens de les, dit heeft met name betrekking op cultuurverschillen. Het gesprek hierover kan voor spanning en druk zorgen in het klaslokaal. Wanneer je dit als docent ervaart, zou je eens aan de training “dialogoog onder druk” van de ROC-academie kunnen denken.

Tabel 2

Voorbeelden van internationalisering tijdens lessen door docenten.

Organiseren van projecten bij burgerschap
In gesprek gaan over andere culturen
Project gelijke kansen
Stimuleren van een open blik bij studenten
Verschillen tussen culturen uitleggen
Uitleg over verschillende manieren van communiceren in diverse landen
E-Twinning
Organiseren van een High Tea
Begeleiden van buitenlandse stages
Organiseren van excursies
Eigen internationale ervaringen meenemen in de lessen
Begeleiden van projecten

Relevantie internationalisering, opbrengsten internationale ervaringen en vaardigheden studenten

Bestaande verschillen in de Nederlandse samenleving zijn scherper en hardnekkiger geworden (Platform Jep, 2019). Deze groeiende polarisering tussen bevolkingsgroepen en culturen wordt veel genoemd door de medewerkers van het college voor Commercie en Ondernemen en gekoppeld aan de relevantie van het thema internationalisering binnen het onderwijs. Er wordt aangegeven dat het belangrijk is om binnen het mbo-onderwijs ruimte te geven voor het openen van elkaars ogen voor andere inzichten en mogelijkheden.

Studenten zouden voorbereid moeten worden op de internationale samenwerking waarbij het belangrijk is dat ze bepaalde waarden en normen hebben. Daarbij wordt ook genoemd dat het kennen van en het reflecteren op je eigen waarden en normen heel belangrijk is om meer kennis te krijgen van andere culturen.

Bijna alle medewerkers die de enquête hebben ingevuld zien de relevantie van internationalisering. Een enkele keer wordt aangegeven dat het geen voorrang moet krijgen op het primaire onderwijsproces. Dit is bijzonder omdat ten eerste internationalisering één van de pijlers van de nieuwe visie van het MBO College voor Commercie en Ondernemen is en ten tweede het uitgangspunt van het practoraat is dat de huidige wereld, inclusief arbeidsmarkt internationaal is. Uit de antwoorden blijkt namelijk wel dat de relevantie van internationalisering vooral aan het toekomstige werkveld van de studenten van Commercie en Ondernemen wordt gekoppeld en dat kennis van culturen hierin een heel belangrijk rol speelt.

Uit de opbrengsten die docenten door eigen internationale ervaringen hebben verkregen, blijkt ook dat het culturele aspect als heel belangrijk wordt gezien.

Internationale ervaringen van docenten

Het valt op dat iedereen die een internationale ervaring genoemd heeft een ervaring over de grens noemt en dat ervaringen op het gebied van i@home geen één keer wordt genoemd.

In Figuur 1 een overzicht met alle landen die genoemd zijn door de medewerkers van Commercie en Onderneming als internationale ervaring.

Figuur 1 Bestemmingen internationale ervaringen medewerkers Commercie en Ondernemen

Er is binnen het college al een grote verscheidenheid aanwezig van bestemmingen van internationale ervaringen, maar ook de activiteiten die door docenten zijn ondernomen in het buitenland en de opbrengsten daarvan zijn heel verschillend.

De meest genoemde activiteiten als internationale ervaring zijn:

- Studie in het buitenland
- Stage in het buitenland
- Uitwisselingsprojecten
- Studiereis/ Excursies
- Wonen in het buitenland.

Opbrengsten van een internationale ervaringen

Op persoonlijk gebied worden verschillende vaardigheden genoemd die de medewerkers hebben ontwikkeld door de internationale ervaring die ze hebben gehad. Uit de antwoorden blijkt dat de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van een persoon wordt ontwikkeld wanneer er een internationale ervaring plaatsvindt.

Op professioneel gebied noemen de medewerkers de manier van lesgeven in het buitenland een verrijking voor zichzelf op professioneel gebied. Onder andere het rekening houden met niveauverschillen van de studenten zonder hulpmiddelen zorgde voor een meer creatieve vormgeving van de lessen die verzorgd moesten worden. Ook geven docenten aan dat het belangrijk is dat dat je door middel van een internationale ervaring leert werken met diverse culturen. Kennis van en begrip voor andere culturen zijn vaardigheden die opgedaan worden tijdens deze internationale ervaringen en zorgen voor meer begrip ten opzichte van deze culturen. Het beheersen van een andere taal wordt door de medewerkers van Commercie en Ondernemen ook vaak genoemd als opbrengst van een internationale ervaring.

De opbrengsten die worden genoemd komen terug in het competentiemodel van Nuffic (zie Bijlage 2) net zoals de vaardigheden die studenten volgens docenten zouden moeten bezitten om te leren, leven en werken in de huidige diverse maatschappij en internationaal georiënteerde studie- en arbeidsmarkt. In Tabel 3 staan deze vaardigheden beschreven.

Tabel 3
Vaardigheden studenten

Zelfsturing
Verantwoordelijkheidsgevoel
Doorzettingsvermogen
Sociaal
Kennis van andere talen
Kennis van cultuur
Open-minded
Onderzoekende houding
Nieuwsgierige houding
Aanpassingsvermogen
Respectvol

Conclusie

Binnen het college voor Commercie en Ondernemen gebeurt al heel veel op het gebied van internationalisering. Waar er in begin van de vragenlijst voornamelijk gesproken wordt over een stage in het buitenland is het mooi om te zien dat na het lezen van de werkdefinitie van het practoraat ook veel internationalisering@home activiteiten worden genoemd. Veel onderdelen van internationalisering@home worden al dan niet bewust al uitgevoerd binnen het college en het zou goed zijn om deze activiteiten met elkaar te delen. Door middel van het International Office en de werkgroep internationalisering moet het delen van individuele internationaliseringsactiviteiten nog meer gedaan worden zodat het hele college hiervan kan profiteren.

Opvallend is ook dat de vaardigheden die studenten zouden moeten opdoen door middel van internationaliseringsactiviteiten grotendeels terugkomen in het overzicht met internationale competenties van het Nuffic.

Voor het college ligt de komende jaren de uitdaging om internationalisering bewust te integreren in het curriculum met als doel de studenten voor te bereiden op de internationale maatschappij, studie- en arbeidsmarkt.

Bijlage 1

